

KULTÚRA | HÍRLEVÉL | 52. 2023. JÚNIUS 28.

Süt a szép Nap, szép virágot nyit a boldog július, most születnek a villámok, ott, ahol az ég borús. Kicsi méhek, ti a füvek halkan zörgő fiai, legyetek a nyárhoz hűek, ajtajához hajlani!..." (Gulyás Pál: A méhekhez)

(kép: egeszsegkalauz.hu)

Július

Július az év hetedik hónapja a Gergely-naptárban, és 31 napos. A római naptárban kezdetben ez az ötödik hónap volt. Ennek megfelelően latinul eredetileg *Quintilis* ("ötös") volt a hónap neve, csak később Julius Caesarról nevezték át júliusra. A 18. századi nyelvújítók szerint a július: *kalászonos*. A népi kalendárium Szent Jakab havának nevezi.

A július az északi félgömbön általában a legmelegebb hónap. A legmelegebb júliusi átlaghőmérséklet 2018 júliusában 42,28 °C volt a kaliforniai Halál-völgyben. Ez egyúttal a valaha mért legmagasabb havi átlaghőmérséklet rekordja is.

Júliust régen Oroszlán havának is nevezték. 23-24-én lép a Nap az Oroszlán jegyébe (a valóságban a Rák csillagképben jár ekkor). Közhasználatú magyar neve az Oroszlán hónap első dekádjának apostolszentje után *Szent Jakab hava* volt. A hónapot félmeztelen, nagy kalapú paraszt testesítette meg, amint épp sarlóját köszörüli, arat vele vagy kévét hord, netán a csűrben búzáját csépeli. Elvontabb allegóriája sárga ruhás, repülő ifjú, fején kalászkoszorúval. Jobbjában az *Oroszlán jele*, baljában kosár *fügével*, *dinnyével* és más

gyümölcsökkel. Az oroszlánbőrös, buzogányos napisten, Héraklész/Hercules szintén a július megtestesítője volt.

(forrás: wikipedia)

(kép: nadasd.hu)

Ottlik Géza: Iskola a határon (részlet)

"Szeredy Dani motyogott valamit az orra alá, ahogy álltunk a Lukács fürdő tetőteraszán, a kőpárkánynak támaszkodva, s néztük a sok napozó civilt. Mindig nagyon halkan beszélt, de én azért mindig értettem, hogy mit mond. Ezt már mondta egyszer, amikor fölfelé jöttünk a rossz kis lépcsőkön. Feleltem is rá valamit, szuszogva. "Hm? Hm..." – ilyesmit. Félórával ezelőtt pedig lent, a medence szélén azt mondta, hogy kutya meleg van.

 Baromi - feleltem. Vagy talán: - Az a jó - már nem tudom pontosan, hogy mit. Akkor még nem gondoltam, hogy ennyi beszélnivalója lesz ma, noha már rég nem találkoztunk.
Azazhogy gondoltam. Mindegy: tény az, hogy rendesen válaszolgattam neki.

Csakugyan meleg volt ezen a júliusi napon, ezerkilencszázötvenhétben. Néztük az emberek szép pucér hasát, de leginkább a lányokét. Tömérdek honfitársunk sütkérezett az uszoda három nagy napozóteraszán; a padok, fekvőágyak mind el voltak foglalva persze. Egy csöppet sem utáltam ezt a nagy tömeget most. Fürdőnadrágos öregek, fiatalok ingerültség nélkül, sőt túlzott udvariassággal vártak sorukra a zuhanyozóknál. Csupa jóakaratot éreztünk egymás iránt. Mintha szinte a szeretetünket akarnánk szégyenlősen álcázni ezzel a túlzott, nagyvilági udvariassággal. Ezért csodálkoztam, amikor Szeredy hirtelen goromba lett."

A Debrecen Televízió 2013-ban sorozatot készített az évkör hónapjairól. A júliusit itt nézhetik meg:

https://www.youtube.com/watch?v=Fu-2x25rAbI

És még néhány érdekes nézni-hallgatni való:

https://www.youtube.com/watch?v=XJ9Id6XGrjw

https://www.youtube.com/watch?v=HdPSs0vsrHA&t=40s

https://www.youtube.com/watch?v=ZMzNo-b-pAs

https://www.youtube.com/watch?v=T-HHIruk5go

https://www.youtube.com/watch?v=SX0Yw6553a8

Szentjánosbogarak

"Szerelmes tücskök énekelnek, de a kis fénybogár nagyobb. Az némán vall szerelmet: ragyog." (Kosztolányi Dezső: Szentjánosbogár)

A szentjánosbogár-félék a rovarok osztályában a bogarak rendjébe, azon belül a mindenevő bogarak alrendjébe tartozó család. Mintegy 2000 fajuk trópusi és mérsékelt égövben él, Magyarországon három faj fordul elő. A kedves nevű, és nyári estéken romantikusan repkedő bogárkákat júniusban számos helyen megleshetjük, ha türelmesen várunk naplemente után. Júniusban Magyarország számos helyén felgyúlnak a kicsi lámpások és körülbelül tíz napon át tartják izgalomban a kíváncsi nézelődőket.

https://www.youtube.com/watch?v=CK682g-ylSU https://www.youtube.com/watch?v=zyT-MSPvgqE

(kép: alcsuti-arboretum.hu)

A bogár neve Keresztelő Szent Jánoshoz fűződik, ugyanis a néphit szerint Szent János (azaz Szent Iván) napjának estéjén, június 24-én a földben rejlő kincs tűzláng felcsapásával jelzi magát, és ahol a láng felcsap, csak keresni kell és a földben könnyedén megtalálható a kincs. A bogárkák Szent János napja környékén röpködnek és világítanak a legtömegesebben. A káprázatos násztánc, azaz a szentjánosbogár-rajzás tehát június vége felé figyelhető meg a legjobban, ekkor ugyanis a nőstény a teljes sötétség leple alatt felkattintja lámpácskáját, hogy így jelezze jelenlétét a párra vadászó hím számára. A szerelmére váró nőstény naponta körülbelül két órán keresztül jelzi hollétét a sötétben, azonban ha nem talál rá a hím, akkor búvóhelyet keres, majd másnap este sötétedés után újra szerencsét próbál. Ha tíz nap alatt sem jár sikerrel és nem párosodik, a szomorú nőstény elpusztul. Ha sikeres a párválasztás, a randevú után a nőstény a megmaradt energiáját arra fordítja, hogy körülbelül 50-100 tojást rakjon le. Ezek után természetesen már nem világít, majd néhány napon belül elpusztul.

(kép: sokszinuvidek.24.hu)

Az **Alcsúti Arborétum**ban 2007 óta tartanak szentjánosbogár-sétákat. Ez az esemény a kezdetekben csupán néhány főt vonzott, de mára már ezreket várnak a június végi esti

sétákra. Az Alcsúti Arborétum Budapesttől mindössze 40 kilométerre, egy mesés erdőben helyezkedik el, és június végén csodálatos élményben lehet része az odalátogatóknak. A legfrissebb előrejelzések szerint körülbelül két héten át figyelhető meg a bogarak rajzása, és esténként három időpontban indítanak szakvezetést az érdeklődők számára. A szakvezetett séták másfél órásak, és természetesen időjárásfüggők, ugyanis esős, szeles

időjárás esetén elmaradhatnak.

(kép: alcsuti-arboretum.hu)

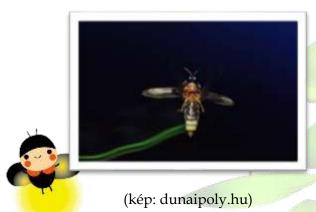
A Vácrátóti Nemzeti Botanikus Kert is szeretettel várja a szentjánosbogár-rajzásra kíváncsi látogatókat. Június 10-től vezetett sétákon vehetnek részt az érdeklődők. A séta hossza másfél óra, minden nap 20:30-kor indul. Mivel a túraútvonal fás területen vezetik keresztül, rossz idő esetén a séta elmaradhat. A szélvihar esetén a bogarak amúgy sem szeretnek repülni, így a látogatók érdekében is törölhetik a szervezett eseményt. Indulás előtt mindenképp érdeklődjenek a botanikus kert honlapján.

További tudnivalók: www.botanikuskert.hu

Szentjánosbogár-sétákra várják az érdeklődőket a **Duna-Ipoly Nemzeti Park**ba is. Az esti felfedező séta során a látogatók körbejárják a Cseke-tavat, és a túra végén a teljes sötétségben megcsodálhatják a szentjánosbogarakat. A kirándulás hossza 3 kilométer, időtartama 3 óra, a részvételhez előzetes bejelentkezés szükséges.

További információ a park honlapján: www.dunaipoly.hu

A **Zirci Arborétum**ban is megkezdődött a szentjánosbog<mark>arak rajz</mark>ása. Itt június 20-tól indultak vezetett séták, jegyet kizárólag online lehet vásárolni. A séta időtartama másfél óra, és minden nap 20:30-kor indul. Magyarország legmagasabban fekvő arborétumában kis létszámú csoportokban tekinthetik meg a látogatók a fénylő bogárkákat.

Jegyvásárlás itt: www.bogarmester.hu

Tudnivalók a Zirci Arborétumról: www.zirciarboretum.hu

Semmelweis Ignác - "Az anyák megmentője"

(Budapest, 1818. július 01. - Bécs, 1865. augusztus 13.)

Semmelweis Ignác Fülöp 1818. július 1-jén tíz testvér közül ötödikként született Semmelweis József fűszer-kiskereskedő és a sváb Müller Terézia gyermekeként. Miután 1835-ben befejezte a gimnáziumot, beiratkozott a Pesti Tudományegyetem kétéves bölcsészeti kurzusára. 1837-től orvostudományai tanulmányait vegyesen hol Bécsben, hol Budapesten végezte. 1844-ben szerezte meg orvosdoktori diplomáját Bécsben a "Tractatus de Vita Plantarum" című növénytani doktori értekezésével, majd még ebben az évben szülészmesteri oklevelét is átvehette, és egy évvel később 1845-ben sebészdoktorrá avatták.

(kép: semmelweis.hu)

1847-ben meghalt barátjának, Jakob Kolletschka boncolási jegyzőkönyvét megvizsgálva rájött, hogy az a betegség, amely halálát okozta és az, amelyet gyermekágyi láz néven ismertek, azonos. Felismerte, hogy a gyermekágyi lázat az orvosok okozzák azzal, hogy boncolás után kézfertőtlenítés nélkül mennek át a szülészeti osztályra, és ott fertőtlenítetlen kézzel vizsgálják a várandós nőket. Világossá vált számára, hogy ez volt az oka, hogy a pusztán bábák és bábanövendékek által kezelt várandós nők körében

sokkal ritkább jelenség volt a gyermekágyi láz, mint az orvosok és orvostanhallgatók által is kezelteknél. Több vegyszer kipróbálása után 1847 tavaszán a klórmeszet választotta fertőtlenítőszernek. Kötelezte orvosokat. azorvostanhallgatókat és az ápolószemélyzetet a szülészeti osztályokra történő belépés előtti klóros kézmosásra, októbertől pedig kötelezővé tette az egyes betegek vizsgálata közötti klóros kézmosást (ez könyékig, körömkefével végrehajtott, negyedórás procedúra volt). Intézkedései rendkívül népszerűtlenek voltak, kollégái a statisztikai bizonyítékokat nem vették komolyan annak ellenére, hogy rendelkezései nyomán a gyermekágyi lázban elhaltak aránya az orvosok szülészeti osztályán kisebb lett, mint a bábákén.

(kép: semmelweis.hu)

Bár 1850. március 15-én Rokitansky elnöklete mellett előadást tartott a bécsi Orvosegyesületben a gyermekágyi lázról, az egyetemen nézeteit elutasították. 1851-ben fizetés nélküli tiszteletbeli főorvosként átvette a Pest város közkórházaként működő Szent Rókus Kórház szülészeti osztályát, melynek vezetéséhez kiváltságos, de az orvostársakban ellenérzést kiváltó jogokat is kapott. 1855-ben kinevezték a pesti egyetemen az elméleti és gyakorlati szülészet tanárává, de még két évig párhuzamosan a Szent Rókus Kórházban is dolgozott. Munkásságával 0,85 százalékra szorította le a kórházban gyermekágyi láz következtében elhunytak arányát.

(kép: semmelweis.hu)

Felfedezését és az aszeptikus eljárással elért eredményeit csak barátai hosszas unszolására, évekkel később tette közzé, először 1858-ban, a Markusovszky Lajos által szerkesztett Orvosi Hetilapban, A gyermekágyi láz kóroktana címmel. 1860-ban megjelent német nyelvű könyve: Die Aetiologie, der Begriff und die Prophylaxis des Kindbettfiebers (A gyermekágyi láz kóroktana, fogalma és megelőzése). Ezután 1861-ben, majd 1862-ben jelent meg az orvoskollégáknak írt első és második nyílt levele németül. Újszerűségével, és főleg szenvedélyes hangvételével a hazai, de főként a külföldi szakma túlnyomó részének elutasítását és támadásait váltotta ki. Rendszeresen publikált az Orvosi Hetilapban, vezette a szülészeti és gyermekgyógyászati rovatot, majd szerkesztette az Orvosi Hetilap Nő- és Gyermekgyógyászat című szakmai mellékletét. Mivel úgy érezte, az orvostársait nem tudja meggyőzni, a fiatal orvosok képzésére helyezte a hangsúlyt, tervei között szerepelt egy szülészeti és egy nőgyógyászati tankönyv kiadása.

Már évekkel halála előtt magatartásában furcsaságok mutatkoztak. A felfedezése óta kialakult súlyos önvád mellett a támadások még jobban próbára tették megviselt idegrendszerét, amely 1865 júliusára elmezavarrá súlyosbodott. Semmelweis felesége a bécsi barátjukhoz, Hebra professzorhoz fordult, aki július 31-én Döbling elmegyógyintézetébe utalta Semmelweist, ahol augusztus 13-án meghalt. Halálának

(kép: semmelweis200.hu)

körülményei évtizedek óta tudományos viták tárgya. Α jegyzőkönyv boncolási csontmaradványokon 1963-64-ben végzett kórbonctani és radiológiai vizsgálat szerint Semmelweis a jobb kezén kialakult lassú lefolyású csontvelőgyulladásból támadt szepszisben halt meg, abban a betegségben tehát, amelynek kórlényegét felfedezte.

(kép: cultura.hu)

Semmelweis Ignác nemcsak mint szülészorvos, hanem mint sebész is kiváló tevékenységet folytatott, így hazánkban elsőként végzett petefészek-műtétet és másodiknak császármetszést. Hamvait felesége 1891-ben Budapestre hozatta családjának sírboltjába. 1965ben új sírba helyezték szülőházának udvarán, mely jelenleg a Semmelweis Orvostörténeti Múzeumnak ad helyet. Semmelweis gyermekágyi lázzal kapcsolatos

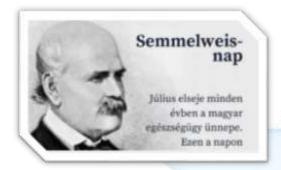
felfedezéseinek 1847 és 1861 között nyomtatott formában megjelent egyes dokumentumait 2013-ban az UNESCO a világemlékezet részévé nyilvánította. 2015-ben az UNESCO Általános Konferenciája a Magyar UNESCO Bizottság javaslatára Semmelweis Ignác halálának 150. évfordulóját is felvette a megünneplésre méltó évfordulók közé.

(forrás: tarnokiskola.hu)

A magyar egészségügy napja

Semmelweis Ignác születésnapja, július 1-je 1992 óta minden évben megtartott ünnepnap Magyarországon, melyet az országgyűlés 1992 márciusában iktatott törvénybe. Ezen a napon minden évben szakmai elismeréseket adnak át az egészségügyben és ünnepi megemlékezéseket tartanak országszerte. Az ünnepnapon adományozzák többek között a budapesti Semmelweis Egyetem Kopp Mária-médiadíját és a Professor Emerita és Emeritus címeit is.

(kép: mizumiskolc.hu)

2010 novemberében nyújtották be azt a törvényjavaslatot, melyben a Semmelweis-nap munkaszüneti nappá nyilvánítását javasolták, hogy az egészségügyi dolgozók által végzett munka elismerését kifejezzék. A javaslat 2011-ben lépett hatályba, azóta a Semmelweis-nap, az egészségügyi szolgáltatóknál foglalkoztatási jogviszonyban álló egészségügyi és az egészségügyben dolgozókra számára munkaszüneti nap.

(forrás: hu.wikipedia.org)

Aggteleki Nemzeti Park

Az Aggteleki Nemzeti Park, nemzeti parkjaink sorában a negyedik, ám az első abban a tekintetben, hogy hangsúlyozottan a földtani természeti értékek, a felszíni formák és a felszín alatt húzódó barlangok megóvására hozták létre 1985-ben.

A nemzeti park a 60 ezer hektáros szlovákiai Gömör-Tornai-karsztnak hazánkba áthúzódó részeként, Észak-Magyarország karsztvidékén, a Sajó- és a Hernád folyó között mintegy 20000 hektár területen helyezkedik el, melyből 4791 hektár fokozottan védett, továbbá 230 hektár a bioszféra-rezervátum magterülete. A térséget nagyrészt a

(kép: anp.nemzetipark.gov.hu)

földtörténeti középkor triász időszakában, mintegy 230 millió évvel ezelőtt képződött kőzetek építik fel, melyek tulajdonságai szabták meg a táj arculatát, s bennük alakultak ki a térség világhírű barlangjai és egyéb karsztjelenségei. Ilyen alakzatok, kőzet együttesek, valamint földtani alapszelvényként szolgáló feltárásaik Magyarországon csak itt fordulnak elő.

(kép: regi.anp.hu)

Az Aggteleki karsztvidék mai formája elsősorban a mészkő alapkőzet lepusztulásával kapcsolatos folyamatok és a karsztjelenségek eredménye. E viszonylag kis területen a jégkorszaktól mindmáig tartó, mérsékelt övi karsztfejlődés szinte valamennyi megjelenési formáját megfigyelhetjük. Az egykor erdővel borított területen a fák gyökérsava csőszerű üreget oldott a talaj alatt található mészkőrétegbe. Az erdő kiirtása után a csapadékvíz akadálytalanul lehordta a talajtakarót. Ekkor feltárul az alapkőzet, melynek a barázdált, kopár felszínét nevezi a népnyelv "ördögszántásnak". A karsztvidék legszebb ilyen képződménye az Aggtelek fölötti Tóhegy oldala.

(kép: national-parks.org)

Az Aggteleki- és a vele földtani értelemben szerves egységet alkotó Szlovák-karszton összesen több mint hétszáz barlang ismert, ebből mintegy 280 az Aggteleki Nemzeti Parkban található, ezek közül 23 fokozottan védett. Értékeik a világörökség részévé váltak. Vannak közöttük nagy, horizontális, aktív patakos barlangok, és mély, függőleges aknabarlangok, más néven zsombolyok. A barlangokban függő- és állócseppkövek, cseppkőoszlopok, cseppkőzászlók, borsókövek, mésztufagátak, görbecseppkövek találhatók.

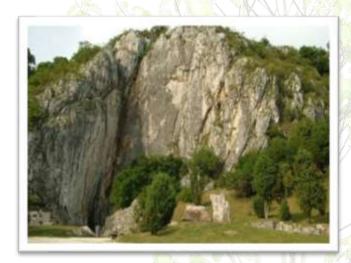
(kép: csodalatosmagyarorszag.hu)

A karszton viszonylag kis területen nagyon változatos növényvilág van, ami a változatos térfelszín következménye. Nem a terület magassága, hanem a Kárpátok közelsége okozza, hogy a növényvilág sok magashegyi elemet tartalmaz. A park területén 1327

hektáros erdőrezervátum található. Ahol változatos a flóra, ott általában a fauna is az. A nemzeti park területén 413 védett és fokozottan védett állatfaj él. A nagyvadállomány gímszarvasokból, őzekből és vaddisznókból áll. A Kárpátok közelségének köszönhetően az utóbbi években elkezdődött a valaha itt élt, de kipusztult fajok, a farkasok és hiúzok lassú visszatelepülése is.

A Baradla-barlangban több mint 500 állatfajt és alfajt tartanak számon, nagy részük ízeltlábú, de Európa 28 denevérfajából is 21 él a nemzeti park barlangjaiban.

(kép: anp.hu)

A nemzeti park legfőbb látnivalói a Baradla-barlang, amelyet már őskori ember is lakott. Érdemes felmenni a Baradla-barlang aggteleki bejárata fölé magasodó 51 méter magas sziklafalra, ahonnan megcsodálhatjuk az Ős-Sajó hordalékával borított fedett karsztot. További látványosság a falu határában található, egykor erdővel borított Tó-hegyen, a fedetlen karszt nagyon szép példája, az úgynevezett Ördögszántás. Az Ördögszántás alatt terül el az Aggteleki-tó, amely a Baradla egyik víznyelőjének eltömődésével jött létre, feltehetően a Tó-hegy fáinak kivágása után. További érdekességek a tatárjárás után, a 13. században épült református templom, valamint a Fejfamúzeum és Kopjafa Emlékpark.

(forrás: anp.hu)

Anyaföld, anyanyelv, anyaszív

A "Magyar szemmel" című fotópályázat nyertes alkotásai

Dobos Etelke (Csíksomlyó)

Anyaföld, anyanyelv, anyaszív - e három témára épült idén a Nemzetpolitikai Államtitkárság által meghirdetett "Magyar szemmel" című fotópályázat. A pályázatra a világ bármely tájáról, a Kárpát-medencétől a diaszpóráig vártak műveket. Az Anyaföld téma célja a szülőföld bemutatása volt, az Anyanyelv témában olyan alkotásokat vártak, melynek központjában legfontosabb kulturális kincsünk, anyanyelvünk szépsége és sokszínűsége áll. Az Anyaszív kategóriában olyan pályamunkákra számítottak, melyeknek központi témája az anyai szeretet és odafigyelés. Idén a fotópályázatot kiegészítette a 14 éven aluli gyermekeknek szóló rajzpályázat is, melynek központi témája az Anyaszív volt.

"Gyimesfelsőloktól a kisalföldi Zsiráig, Magyarkanizsától a Vereckei-hágóig képviselik a nyertes alkotások a nemzeti összetartozást. A fotók a mai világnak mutatják meg hogyan hatja át a gondoskodás az anyaföldet, az anyanyelvet és az anyai szívet" - fogalmazott Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikai államtitkára Budapesten a fotópályázat képeiből nyílt kiállítás megnyitóján a Várkert Bazár Északi Panorámateraszán.

A megnyitón megtudhattuk, hogy a pályázatra mintegy kétezer fénykép érkezett, és a nyertes alkotások kiválasztásánál cél volt, hogy a fotográfia különböző műfajai is megjelenjenek. Anyaföld kategóriában Borbáth Katalin "Hazafiak" című képe győzött, mely az úzvölgyi temetőben készült. Az Anyanyelv témában Fülöp Lóránt "Róza néni" című fotója nyert, az Anyaszív kategóriában pedig Cseke Péter "Egyszer csak hazajön"

című műve vitte el a pálmát. A közönség kedvence a madarasi Hargitán készített "Szeret-et-et" címmel illetett fotográfia volt, melyet Deák Angéla készített.

A díjnyertes alkotásokat megcsodálhatja a következő linkre kattintva:

https://www.kulhonimagyarok.hu/fotopalyazat-magyar-szemmel-2/?fbclid=IwAR1auinCPzLZJpRVjXLxfyYLI2AKbBgfWWFW_2y13VsxL0plUssTcJnM2 T4

A cikkben megjelent fényképek forrása: www.kulhonimagyarok.hu

Borbáth Katalin (Úzvölgye)

Fülöp Lóránt (Béta)

Cseke Péter (Iszló)

Köröttem csend – és temető. Csak néha suttog valami, csak néha lehet hallani: ez ő, ez ő, ez ő!-Azután minden újra csendes, és álmodik a temető.

Én hajtott fővel ballagok, s a néma árnyak szembe jönnek, s a sírkeresztek rámköszönnek, és mind az igazi Nagyok – Én, a halottak ismerőse, révedő szemmel ballagok.

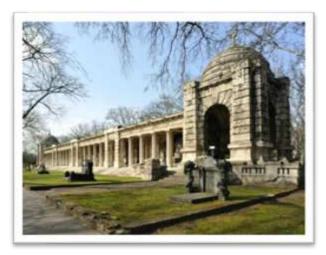
Utánam huhog a Jövő, a Múlt, Jelen, a sok kereszt, s az árnyak kara zúgni kezd: ez ő, ez ő, ez ő! – Azután minden újra csendes, és álmodik a temető.

(Dsida Jenő: Temetőben)

A Fiumei Úti Sírkert - több mint temető

Ha híres temetőre gondolunk, minden bizonnyal elsőnek a párizsi, Cimetiére Du Pére Lachaise jut eszünkbe, ahol Balzac, Prust, Oscar Wilde vagy Edith Piaf alussza örök álmát. Az Egyesült Államok egyik legismertebb temetője az ország fővárosában, Washington DC-ben található: az Arlingtoni Nemzeti Temetőben John F. Kennedy nyugszik. Európa egyik legrégebbi temetője a szívünkhöz oly közel álló Házsongárdi temető, melyről kincses Kolozsvár jut eszünkbe, és ahol többek között Dsida Jenő, Kós Károly vagy Reményik Sándor sírjánál róhatjuk le tiszteletünket.

(kép: nori.gov.hu)

Ha híres magyarok sírjait szeretnénk meglátogatni, feltétlen keressük fel a 170 éves múltra visszatekintő Fiumei Úti Sírkertet Budapesten. A korábban Kerepesi úti temetőnek nevezett sírkert a XIX. század közepén nyílt meg és Pest köztemetőjeként működött. A század végére Magyarország legrangosabb kegyeleti helyévé vált, ide temették és temetik el ma is hazánk nagyjait, itt nyugszanak történelmünk és kultúránk legjelentősebb képviselői.

A Fiumei Úti Sírkertben áll Deák Ferenc, a haza bölcse tiszteletet parancsoló mauzóleuma, Kossuth Lajos gazdagon díszített síremléke, és a Batthyány család egyszerűségében is lenyűgöző sírkamrája. Nem sétálhatunk el meghatottság nélkül Jókai Mór, Ady Endre vagy Babits Mihály sírja mellett, de Jászai Mari impozáns síremlékének látványa is lenyűgöző a látogatók számára. Arany János, József Attila, Radnóti Miklós, Kosztolányi sírja mellett szinte kötelező megállni és felidézni a költők egy-egy versét. Erkel Ferenc sírjánál emlékezzünk megzenésített nemzeti imánkra, a Himnuszra! Vörösmarty Mihály

és Egressy Béni síremléke mellett hajtsunk fejet és gondoljunk a Szózatra! Sétánk során nem szabad kihagyni a Petőfi család felújított síremlékét, ahol a költő szülei, Petrovics István és Hrúz Mária, Petőfi Sándor testvére István, a költő özvegye Szendrey Júlia és fia, Zoltán nyugszanak. A sírhoz zarándoklók egy olyan személy előtt róhatják le kegyeletüket, aki nem található meg a sírboltban, mivel a kétszáz éve született költő a segesvári csatában tűnt el nyomtalanul.

(kép: nori.gov.hu)

Mauzóleumok, családi kripták, kősírok, falsírboltok, modern alkotások…hosszasan sorolhatnánk a Fiumei Úti Sírkert különleges építményeit, melyek méltó nyughelyet biztosítanak hazánk nagyjainak. A nyitott szemmel járók megtalálják Görgei Artúr tábornok, Ybl Miklós építész, Jancsó Miklós rendező, Semmelweis Ignác orvos vagy Móricz Zsigmond író nyughelyét Budapest e különleges pontján. A Fiumei Úti Sírkert már méretében is lenyűgöző, ugyanis ez a főváros egyik legnagyobb összefüggő zöld felülete, egy fél Margitszigetnyi park. Érdemes néhány órát eltölteni a híres temetőben, bolyongani, eltévedni a sírok között vagy térképpel a kezünkben célzottan felfedezni a hatalmas területet.

A Nemzeti Örökség Intézete előre meghirdetett időpontokban ingyenes tematikus sétákat indít saját idegenvezetővel a Fiumei Úti Sírkertben és a hozzá kapcsolódó Salgótarjáni utcai zsidó temetőben is. A séták ingyenesek, de regisztrációhoz kötöttek és hamar betelnek, így érdemes időben lefoglalni helyünket az izgalmas eseményre, melyek általában 1,5-2 óra hosszúak és a sírkert főbejáratától indulnak.

Július hónapra a következő sétákra lehet regisztrálni:

Július 2. 13:00 óra: A Salgótarjáni utcai zsidó temető története

Július 8. 17:00 óra: A mauzóleumok és a Fiumei Úti Sírkert

Július 15. 10:00 óra: Művészparcellák

Július 22. 17:00: Rejtett utakon – Biciklitúra a Fiumei Úti Sírkertben

Július 29. 10:00 óra: Nők a siker nyomában

Regisztrálni a Nemzeti Örökség Intézetének honlapján lehet, ahol további tudnivalókról is olvashatnak: https://fiumeiutisirkert.nori.gov.hu

Videó: https://youtu.be/FsZiSFHB6kk

Programajánló

Zsolnay Fényfesztivál Pécs

(kép: zsolnayfesztival.hu)

2023. július 5-9. között rendezik meg hazánk első és leglátványosabb fényfesztiválját Pécsen.

A Zsolnay Fényfesztivál világszínvonalú fényfestéssel, újcirkuszi és utcaművészeti kavalkáddal várja látogatóit. Esténként szemet gyönyörködtető látványosságok változtatják át a belvárost. A Zsolnay Fényfesztivált 2016-ban rendezték meg először. Idén a 4 napos családi fesztiválon több tucatnyi program, nemzetközi fényfestő verseny és több ezer négyzetméternyi vetített épülethomlokzat várja az érdeklődőket.

A rendezvény honlapja: https://www.zsolnayfenyfesztival.hu/

Egri Bor Ünnepe

<mark>(kép: egriborvidek.hu)</mark>

Borok, ízek, élmények, történetek, sok-sok ember találkozása az ország egyik legszebb városában – Az Egri Bor Ünnepe idén július 6-a és 9-e között vár minden bor- és gasztronómiai kalandort. A jellegzetes borokhoz Eger és a környék legjobb konyhái készítik az egyedi alkalomra komponált ételeket. Egy egri bor, egy egri étel – igazi borgasztronómiai gála. Két színpadon négy napig sokszínű zenei kínálat, az Érsekkert hangulatos varázsa, önfeledt szórakozás várja a vendégeket. Az Egri Bikavér Színpadon a csodás szökőkút környezetében látogathatók az ingyenes nagykoncertek; a

Zenepavilonnál található Egri Csillag Színpadon országosan ismert és egri zenekarok is fellépnek a "bikavéres", "csillagos" nyári estéken.

A rendezvény honlapja: https://egriborunnep.hu/hu

Bajai Halfőzőfeszt és DJ Fesztivál

2023. július 6-8. között tartják Baján a 26. Halfőző Fesztivált, a település ikonikus rendezvényét. Az 1996-ban először megrendezett esemény mára már a térség egyik legnépszerűbb eseményévé nőtte ki magát, és rengeteg látogatót tudhat a magáénak. A Bajai Halfőző Fesztivál több napon keresztül színes programokat és megannyi gasztronómiai élményt nyújt a látogatóknak. A bajai halászlé 2015-ben felkerült a hungarikumok listájára. A fesztivál idén is két részre van bontva: a Szentháromság teret családias, népünnepély jelleggel töltik majd be, a Petőfi-szigeten inkább DJ Fesztiválé lesz a főszerep, hiszen Dél-Magyarország legnagyobb elektronikus zenei eseménye idén újra visszatér a megszokott minőségben: három nap 100 százalék underground zenével, több külföldi és hazai nagyágyúval, extra hang és fénytechnikával.

Bajai halászlé receptje: https://bajaihalaszlefozes.hu/jo-halaszle-receptje

Visegrádi Nemzetközi Palotajátékok

(kép: palotajatekok.hu)

2023. július 7-9. között rendezik meg hazánk legrégebbi és legnagyobb történelmi fesztiválját, a Visegrádi Nemzetközi Palotajátékokat. A Visegrádi Nemzetközi Palotajátékok 1985 óta állít emléket a középkor legjelesebb eseményének, 1335-ös Visegrádi egyik az Kongresszusnak. A közép-európai térség három meghatározó uralkodója, János cseh, Kázmér lengyel és I. Károly magyar király, valamint német lovagrend találkozóján született megállapodások a mai napig éreztetik hatásukat. A Visegrádi Nemzetközi Palotajátékok Magyarország legrégebbi történelmi fesztiválja, mely a Kárpát-medencei térségen kívül Európa tíz országából fogad kiváló hagyományőrző csoportokat. Három napon keresztül várják a látogatókat a programokra, melyek öt helyszínen - a Lovagi torna pályán, a Királyi palotában, a Királyi borudvarban, a Parkszínpadon és a Salamon-toronyban reggeltől a késő esti órákig zajlanak.

A rendezvény honlapja: https://palotajatekok.hu/